

Rapportage Kostprijsonderzoek Pleegzorg

Jeugdzorgregio Drenthe (NMD & Z)

Dr. ir. Niels Uenk

Status: definitief

16-08-2021

-
- Inleiding, methodiek en kostprijsmodel
 - Uitkomsten en advies indexering
-

Inleiding, methodiek en kostprijsmodel kostprijsonderzoek

De contracten voor pleegzorg in het kader van de Jeugdwet van de Drentse gemeenten (jeugdregio's Drenthe-Zuid en Noord en Midden Drenthe – hierna 'de gemeenten') met pleegzorgaanbieders lopen op 31 december 2021 af. De gemeenten starten in de loop van 2021 een nieuw inkooptraject op.

In het kader van deze nieuwe inkoop hebben gemeenten aan PPRC de opdracht gegeven om kostprijsonderzoek uit te voeren voor de 'reguliere' pleegzorg (niet de 'extra interventie').

Deze rapportage beschrijft hoe dit onderzoek is uitgevoerd en wat de uitkomsten zijn.

De gemeenten in Drenthe hanteren op dit moment twee 'pleegzorg producten':

- Pleegzorg (waaronder verschillende varianten vallen zoals hulpverlenings-, opvoedings-, deeltijd- en crisisvariant)
 - Voor pleegzorg geldt een etmaaltarief
- Pleegzorg Extra Interventie (EI): extra ondersteuning / interventies die worden ingezet bij pleegkinderen en/of hun pleegouders. Deze extra ondersteuning kan worden ingezet wanneer er sprake is van trauma, hechtings- en of gedragsproblematiek. In deze genoemde situaties biedt de reguliere cliëntgebonden hulpverlening onvoldoende ondersteuning.
 - Voor EI geldt een inspanningsgerichte bekostiging (uurtarief) met een maximum aantal in te zetten uren.

Vaststelling van een reëel tarief voor EI valt buiten de scope van het kostprijsonderzoek.

Verder richt het onderzoek zich op de aanbieder-prestaties, en op de gemiddelde wettelijke pleegoudervergoeding die pleegzorgaanbieders aan ouders (door)betalen.

Onderscheid pleegzorg in het eerste jaar en daarna

In de aanloop naar het kostprijsonderzoek bespraken gemeenten met pleegzorgaanbieders het plan om een onderscheid aan te brengen in de vergoeding van pleegzorg tussen pleegzorg in het eerste jaar van plaatsing van een pleegkind, en de pleegzorg na het eerste jaar.

De motivatie was tweeledig:

1. Pleegzorgaanbieders hebben typisch een hogere inzet van hulpverleners in het eerste jaar van plaatsing van een pleegkind
2. De gemeenten willen stimuleren dat pleegzorgaanbieders de extra activiteiten en interventies (mede behorende bij 'pleegzorg extra interventie') bij pleegkinderen in het eerste jaar altijd inzetten om zo een gedegen basis te leggen en kans van slagen van de pleegzorg te optimaliseren.

Vanuit dit vertrekpunt werd het kostprijsonderzoek in eerste instantie opgezet op basis van deze twee vormen:

- 'pleegzorg in het eerste jaar' (inclusief extra inzet; EI wordt niet meer ingezet in het eerste jaar)
- 'pleegzorg na het eerste jaar' (in voorkomende gevallen is vanaf het 2e jaar een aanvullende EI mogelijk)

Toch één product pleegzorg

Het kostprijsonderzoek werd ingestoken met deze twee varianten van pleegzorg. Er is kostprijsinformatie uitgevraagd voor deze twee varianten.

Na ontvangst van de kostprijsinformatie van de deelnemende pleegzorgaanbieders bleek dat er onvoldoende informatie is ingediend om te dienen als basis voor een representatieve en betrouwbare vaststelling van tarieven voor beide productvormen.

In overleg met de pleegzorgaanbieders is besloten af te stappen van het genoemde onderscheid, en om in het kostprijsonderzoek toch één productvariant te gaan hanteren.

Wel is hierbij het uitgangspunt behouden dat van pleegzorgaanbieders wordt verwacht stevig in te zetten in het eerste jaar pleegzorg, zodat er een optimale basis wordt opgebouwd. Er zal dus conform het oorspronkelijke plan geen EI toegewezen worden voor kinderen in het eerste jaar pleegzorg.

In het onderzoek zijn de volgende stappen doorlopen:

1. Het kostprijsonderzoek is gestart met een startbijeenkomst op 17 mei 2021 voor pleegzorgaanbieders actief in Drenthe. Bij de startbijeenkomst zijn de uitgangspunten en werkwijze toegelicht. Het kostprijsonderzoek gaat uit van een informatie-uitvraag bij pleegzorgaanbieders middels een rekenmodel in Excel. De eerste versie van dit rekenmodel is bij de startbijeenkomst gepresenteerd en voorzien van feedback door pleegzorgaanbieders.
2. PPRC heeft het rekenmodel (zie volgende slide) aangepast naar aanleiding van de startbijeenkomst. Het definitieve model is opgestuurd naar pleegzorgaanbieders.
3. Pleegzorgaanbieders hebben kostprijsinformatie aangeleverd in het Excel rekenmodel.
4. PPRC heeft de kostprijsinformatie geanalyseerd en verwerkt in een realistische opbouw van een tarief voor pleegzorg voor de regio Drenthe.

PPRC heeft het kostprijsmodel in Excel afgeleid van het caseloadmodel dat gangbaar is voor GI-maatregelen. Het resultaat is een caseloadmodel dat toepasbaar is voor pleegzorg dat de gemiddelde caseload van betrokken hulpverleners, leiding en secretariaat vertaalt naar een etmaaltarief.

Het model onderscheidt:

- Productieve uren per jaar
- De caseload (aantal cliënten op jaarbasis) van hulpverleners voor cliëntgebonden activiteiten
- De caseload (aantal cliënten op jaarbasis) van hulpverleners voor randvoorwaardelijke activiteiten
- De caseload (aantal cliënten op jaarbasis) van ondersteunende gedragswetenschappers
- De 'span of control' van directe leidinggevenden van hulpverleners
- De 'span of control' van secretarieel medewerkers t.a.v. hulpverleners
- Indirecte kosten
- Marge voor risico en innovatie
- Cao-inschaling en jaarsalaris-kosten voor hulpverleners, gedragswetenschappers, leiding en secretariaat
- Opbouw pleegzorg-bestand naar leeftijd en toeslagcategorieën tbv vaststellen gemiddelde pleegoudervergoeding

Details methodiek en motivering

- Er zijn vier pleegzorgaanbieders actief in Drenthe, waarvan er drie kostprijsinformatie hebben aangeleverd voor het kostprijsonderzoek. Eén aanbieder kon niet elke kostprijsfactor betrouwbaar invullen.
 - Voor kostprijsfactoren met minder dan drie ‘waarnemingen’ is tevens een benchmark-waarneming meegenomen. Dit verhoogt de betrouwbaarheid en beperkt de herleidbaarheid van kostprijsfactoren van andere pleegzorgaanbieders. Als benchmark zijn twee recente kostprijsonderzoeken voor pleegzorg in een andere regio’s gebruikt.
- Er is een beperkt aantal pleegzorgaanbieders actief in Drenthe, en pleegkinderen zijn niet evenredig verdeeld over deze pleegzorgaanbieders. Er is één pleegzorgaanbieder met een hoog aandeel van het totaal aantal pleegkinderen uit de Drentse gemeenten.
 - Om representativiteit van het onderzoek te borgen, acht PPRC het nodig om de ingediende kostprijsinformatie te wegen naar het relatieve aandeel pleegkinderen. De informatie van een pleegzorgaanbieder met een hoog aandeel pleegkinderen weegt zwaarder mee.
- Door deze omstandigheden is de tariefopbouw die volgt uit dit onderzoek representatief voor de pleegzorg in Drenthe, maar niet daarbuiten.

Uitkomsten en advies indexering

Inschaling personeel voor loonkostencomponenten

De rekensalarissen zijn het gewogen gemiddelde van de opgave van pleegzorgaanbieders.

Hulpverlener cliëntgebonden activiteiten

- Cao-schaal 9 - 10
- Uitgangspunt rekensalaris per jaar: € 67.632

Leidinggevenden

- Cao-schaal 12
- Uitgangspunt rekensalaris per jaar: € 84.762

Hulpverlener randvoorwaardelijke activiteiten

- Cao-schaal 9 - 10
- Uitgangspunt rekensalaris per jaar: € 69.508

Secretariaat

- Cao-schaal 5 - 6
- Uitgangspunt rekensalaris per jaar: € 53.226

Gedragswetenschapper

- Cao-schaal 12
- Uitgangspunt rekensalaris per jaar: € 96.052

De schaal aanduiding geeft de bandbreedte van aangegeven schalen voor cao jeugdzorg weer.

Uitkomsten

Inzet-factoren, overhead en pleegoudervergoeding

Productieve uren per jaar	1390 uren
Caseload hulpverlener direct cliëntgebonden activiteiten	21,5 cliënten / jaar
Caseload hulpverlener indirecte activiteiten	91,0 cliënten / jaar
Caseload gedragswetenschapper	80,9 cliënten / jaar
(afgeleide) gemiddelde inzet leidinggevende	3,7 uren per cliënt per jaar
(afgeleide) gemiddelde inzet secretariaat	7,0 uren per cliënt per jaar
Totale indirecte kosten (opslag directe loonkosten)	44,9 %
Marge voor risico en innovatie	2,5%
Gemiddelde vergoeding pleegouders	€ 21,33
Resultierend tarief (prijspeil 2021)	€ 43,93

Het uitgangspunt voor het kostprijsonderzoek is het huidige jaar 2021. Het resulterende tarief betreft dus het prijspeil voor 2021 en hierin is nog geen indexering meegenomen. PPRC adviseert het tarief richting 2022 te indexeren.

Voor indexering relevant om twee onderdelen van het tarief apart te behandelen:

- a) De pleegzorgaanbieder-prestaties
- b) De pleegoudervergoeding

De kosten van pleegzorgaanbieder-prestaties betreffen hoofdzakelijk arbeidskosten. Voor dit deel van het tarief is het Overheidsbijdrage in het Arbeidskostenontwikkeling (OVA)-percentage een passend uitgangspunt voor indexering. Het OVA-percentages is voorlopig vastgesteld op 1,72% (bron: NZa).

Hierbij gelden twee opmerkingen:

- Uit cao-onderhandelingen kan volgen dat salarissen voor medewerkers in de cao jeugdzorg gedurende de looptijd van het contract verhoogd worden. Het OVA-percentages is een generiek percentages dat niet noodzakelijkerwijs in voldoende mate deze cao-stijging weerspiegelt. Een extra bijstelling van het tarief kan in dergelijk situaties passend zijn.
- Het OVA-percentages wordt pas in het lopende jaar definitief vastgesteld door de NZa op basis van CPB cijfers.

De pleegoudervergoeding wordt jaarlijks door VWS vastgesteld. De basisbedragen voor de pleegvergoeding en de toeslagen op de pleegvergoeding worden ieder jaar vooraf verhoogd met het procentuele verschil tussen de consumentenprijsindex 'alle huishoudens' over de julimaanden van de twee direct aan het betreffende jaar voorafgaande jaren, zoals deze gepubliceerd zijn in het Statistisch bulletin van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Het CPI-% voor juli 2021 is voorlopig vastgesteld op 1,4% (bron: CBS, jaarmutatie CPI)

Wij adviseren:

- Het tariefaandeel voor pleegzorgaanbieder-prestaties te indexeren met het OVA-percentage (voorlopig percentage: 1,72%)
- Het tariefaandeel voor pleegoudervergoeding te indexeren met CPI (juli 2021 t.o.v. juli 2020; voorlopig percentage: 1,4%)

Met deze indexeringen komt het tarief voor pleegzorg op **€ 44,62 per etmaal**

Contact:

Niels Uenk

Public Procurement Research Centre
Spoorstraat 2
6741 DE Lunteren

Niels.uenk@pprc.eu

06 16 382 562